Ministry of Electronics and Information Technology
Government of India

सत्यमेव जयते

certin
Enhancing Cyber Security in India

ಸೈಬರ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿವಿಶೇಷ ಆಧಾರಿತ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಈ ಅವಸರದ ನೆಲೆಗೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಸಿಕ
(ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2026)
"ಸೈಬರ್ ಹೈಜೀನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸೋಣ"
#CyberHygieneOurCulture

ISEA Information Security Education & Awareness

Digital India Power To Empower

साइबर स्वच्छता केन्द्र
CYBER SWACHHTA KENDRA
Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre

certin
Enhancing Cyber Security in India

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

	ಪ್ರಬೋಧನೆ	3
1	ಸೋಷಿಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್: "ವಿಶ್ವಾಸ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ?"	4
2	ಫಿಶಿಂಗ್: "ಅಪರಾಧದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ"	5
3	ಎಐ ಸುರಕ್ಷತೆ: "ಎಐಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳುವಿರಾ?"	6
4	ಮ್ಯಾಲ್ವೇರ್: "ಇದು ಹೇಗೆ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತೆ?"	7
5	ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಎಸ್ಕೇಪ್ ರೂಮ್	8
	ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ	9

certin
Enhancing Cyber Security in India

ಪ್ರಬೋಧನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂವಹನ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಆನ್ಲೈನ್‌ಗೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ್ತಿರ್ತಿರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೊಂಡ್ಯೊಳ್ತಿರ್ದೆ ಎರ್ಪೆ ಅಗತ್ಯ ಜೀವನ ಕೌಶಲ. ಸೈಬರ್ ಅಪಾಯಗಳು ದೈನಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೇರ್ತಿರ್ತಿರೆ — ಅನುಮಾನದ ಸಂದೇಶ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಲಾಗಿನ್ ಕೋರಿಕೆ, ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದ ವೆಬ್ಸೈಟ್, ಅಪರಿಚಿತ ಲಿಂಕ್, ವಂಚನಾತ್ಮಕ ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ವಿಡಿಯೋ, ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೋರಿಕೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸ್ಕೊಂಡ್ಯೊಂಡ್ಯೊಂಡು, ನಿಂತು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡ್ಯೊಂಡು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸ್ಕೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡು ಸಹಾಯವಾ ಗುತ್ತೆ.

ಭಾರತೀಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಟೀಮ್ (ಸೆರ್ಟ್ ಇನ್) ಸೈಬರ್‌ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್: ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿವಿಶೇಷ ಆಧಾರಿತ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ — ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ರೂಮ್ ಚರ್ಚೆ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಗೆ ಬಳಸ್ಕೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡು ಸಹಾಯವಾ ಗುತ್ತಿರೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಿತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸ್ಕೊಂಡ್ಯೊಂಡು, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸ್ಕೊಂಡು, ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸರಳ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ್ಯೊಳ್ಳೊಂಡು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೈನಿಕ ಜೀವನದಿಗೆ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿಗಳೊಡ್ಡು ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪರಿಕ್ಷೆತಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸ್ಕೊಂಡು, ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೈಬರ್ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಕ, ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗ್ಯೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸ್ಕೊಂಡು ಸಹಾಯವಾ ಗುತ್ತೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಸೆರ್ಟ್ ಇನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಸಿಕದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಭಾಗವಾಗೆ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2026) ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗ್ಯೊಂಡು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸ್ಕೊಂಡು ಸಹಾಯವಾ ಗುತ್ತೆ. ಇದು ಆನ್ಲೈನ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸ್ಕೊಂಡು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜಾಗೃತ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೊಂಡ್ಯೊಂಡು ಸಹಾಯವಾ ಗುತ್ತೆ.

1. ಸೋಷಿಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್: "ವಿಶ್ವಾಸ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ?"

A **ಅಧಿಕಾರ**
"ನಾನು ಐಟಿಗೆ ಇರ್ತಿರೆ."

U **ತುರ್ತುತೆ**
"ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ತೆಗೊಂಡು."

R **ಫಲಿತಾಂಶ**
"ಉಚಿತ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್."

F **ಪರಿಚಯ**
"ಇದು ನಿನ್ನೆ ಸ್ನೇಹಿತ."

ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳು

1. ಬೆಲೆಗೆ ಒರ್ಬೆರು ಕಾಲೆಜ್ಗೆ ಶಾಲೆಯ ಐಟಿ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಇರ್ತಿರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನೆ ಪಾಸ್ವರ್ಡ್ ಕೇಳುತೆ.

2. ಬೆಲೆಗೆ ಒರ್ಬೆರು ನಿನ್ನೆ ಸ್ನೇಹಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊಸ ಖಾತೆ ಬಳಸ್ಕೊಂಡು ತುರ್ತು ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಳುತೆ.

3. ಬೆಲೆಗೆ ಒರ್ಬೆರು ನಿನ್ನೆ ಲಾಗಿನ್ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಬದಲಿ ಉಚಿತ ಗೇಮ್ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಕೊಡುತೆ.

4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ತೆಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲದಿರಬೇಕು ನಿನ್ನೆ ಖಾತೆ ಅಳಿಸುತೆಂದು ಸಂದೇಶ ಬರುತೆ.

ನಿರ್ಣಯ ಮಾರ್ಗ

🟢 ಸಾಧ್ಯತೆ ಸುರಕ್ಷಿತ | 🟡 ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಕು | 🔴 ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ವಂಚನೆ

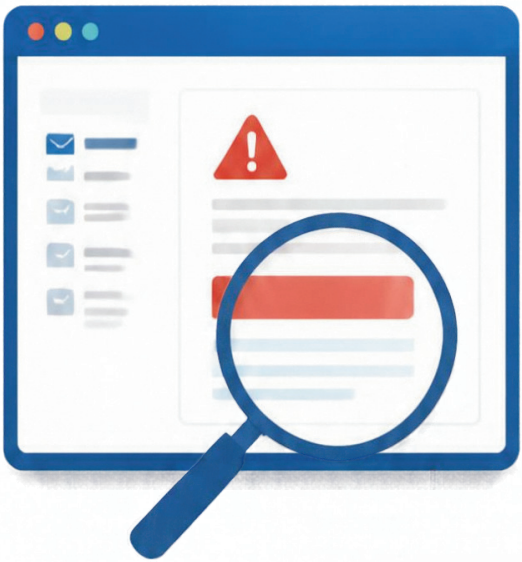
ಮುಖ್ಯ ಪಾಠ:

ಅಪರಾಧಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸ್ಕೊಂಡು ತುರ್ತುತೆ, ಅಧಿಕಾರ, ಭಯ, ಕುತೂಹಲ, ಫಲಿತಾಂಶ ಅಥವಾ ಪರಿಚಯ ಬಳಸ್ಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

2. ಫಿಶಿಂಗ್: "ಅಪರಾಧದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ"

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆನಪಿಕ್ಕೊಂಡ್ಕೊಂಡು ಬೇಕಾದ ನಿಯಮ:

ಸುರಕ್ಷಿತ

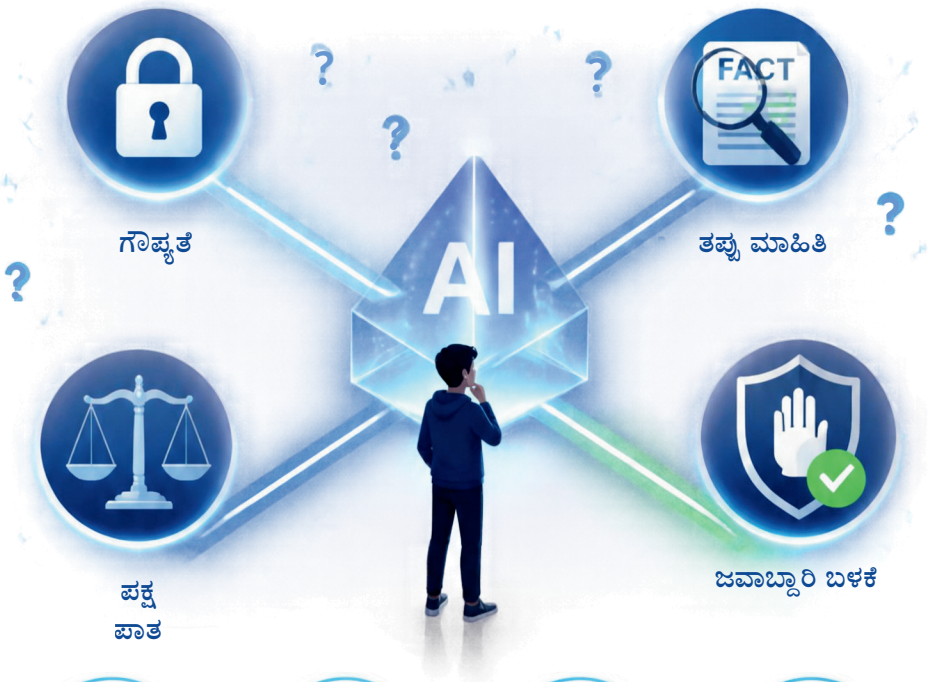

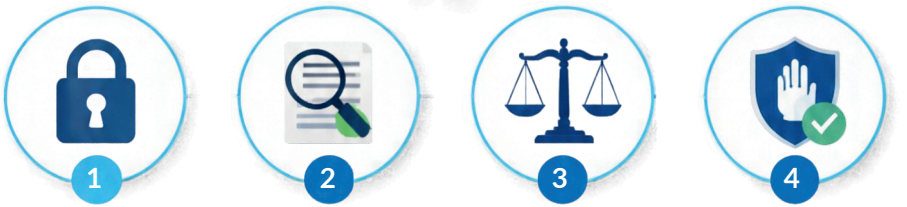
ಫಿಶಿಂಗ್

- ಅನುಮಾನದ ಕಳುಹಿಸುವವರ ವಿಳಾಸ
- ತುರ್ತು ಅಥವಾ ಬೆದರಿಸುವ ಭಾಷೆ
- ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಲಗತ್ತುಗಳು
- ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೋರಿಕೆ
- ಅನುಮಾನದ ಲಿಂಕ್‌ಗಳು
- ಬಿನ್ನರ್ಕ/ವ್ಯಾಕರಣ ಅಸಂಗತಿ
- ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾವತಿ ಕೋರಿಕೆ
- ಅಸಂಗತ ವೆಬ್ಸೈಟ್ ವಿಳಾಸ

3. ಎಐ ಸುರಕ್ಷತೆ: "ಎಐಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳುವಿರಾ?"

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸ್ಕೊಂಡು:

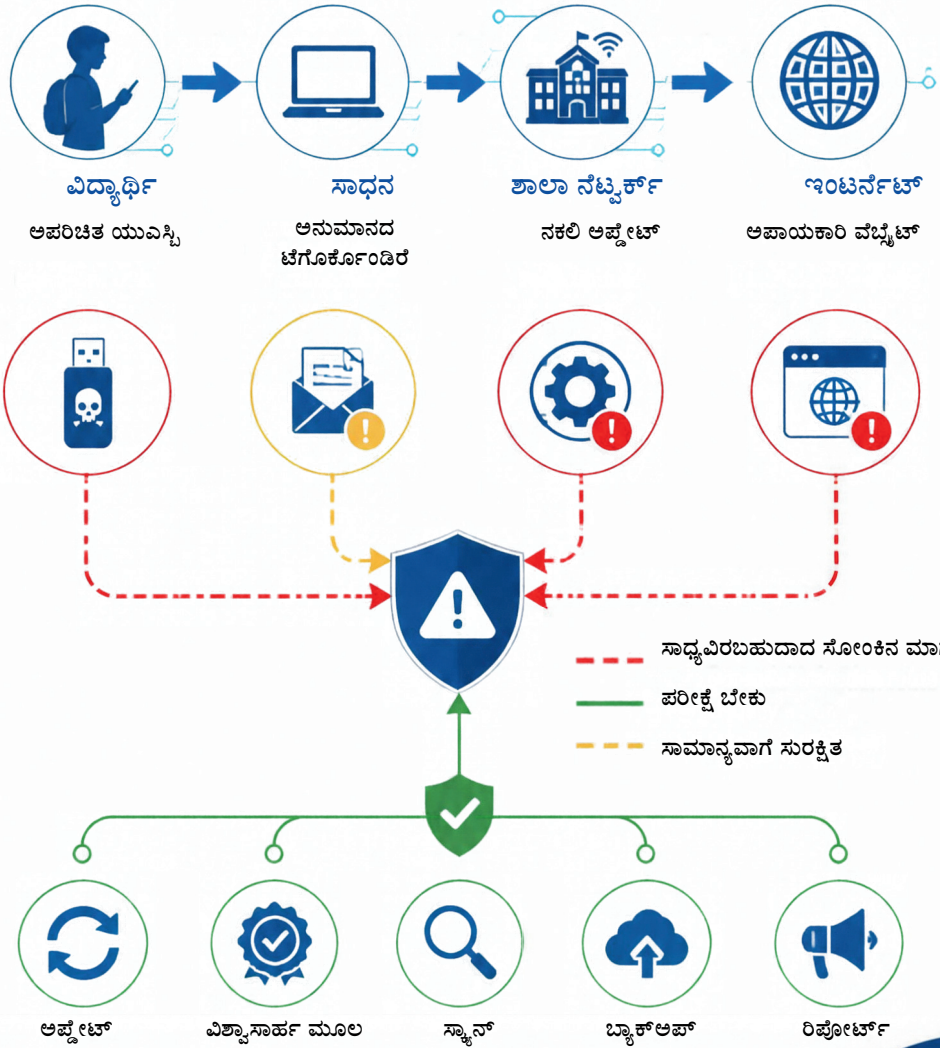

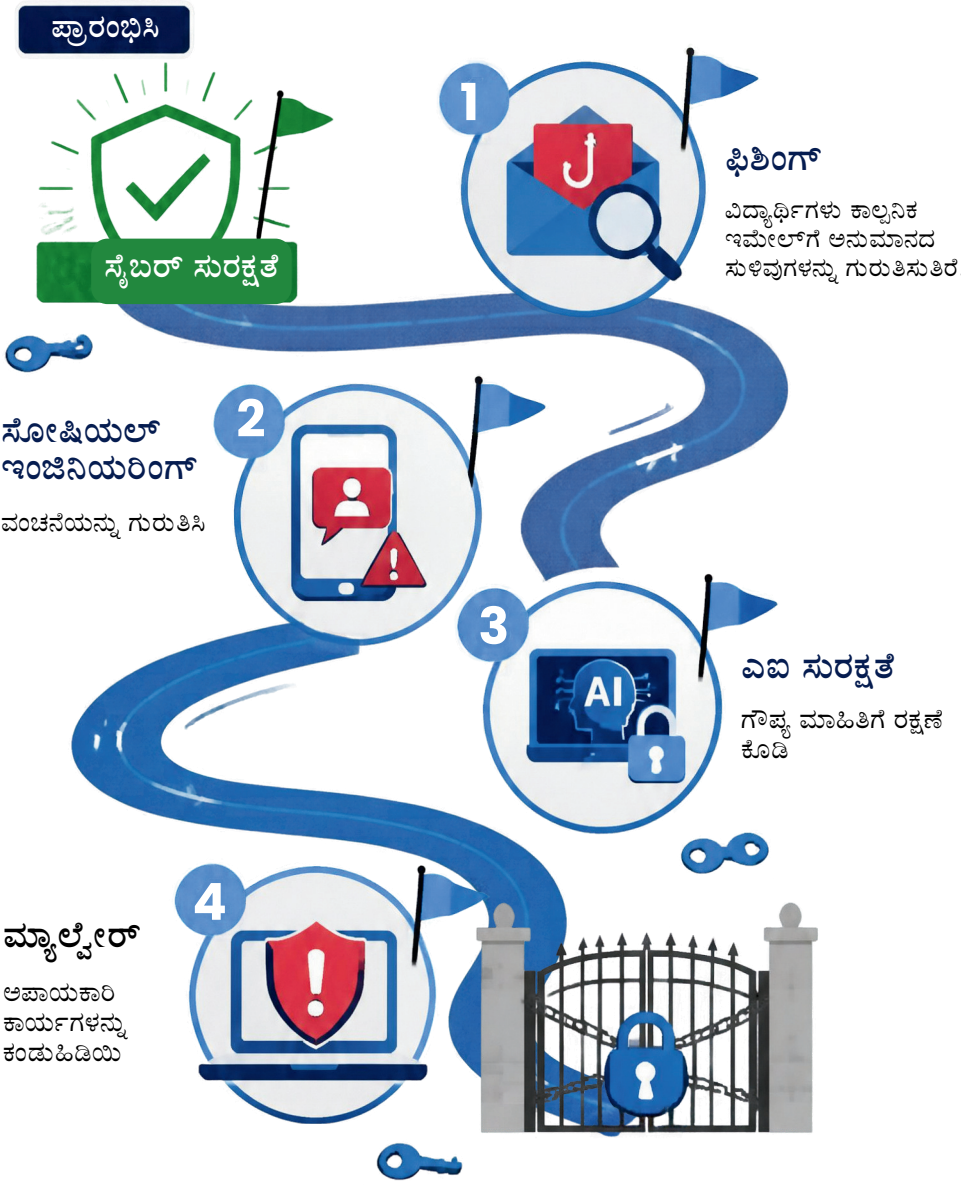
ಮುಖ್ಯ ಪಾಠ

ಎಐ ಉಪಯೋಗಿ ಬರುತ್ತೆ, ಆದರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಂಡು, ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಂಡು, ತಾವು ಸೃಜಿಸ್ಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಂಡ್ಕೊಂಡಿರೆ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಚಿಂತಿಸ್ಕೊಂಡು ಬೇಕು.

4. ಮ್ಯಾಲ್ವೇರ್: "ಇದು ಹೇಗೆ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತೆ ?"

5. ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಎಸ್ಕೇಪ್ ರೂಮ್

ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಸೆರ್ಟ್ ಇನ್‌ಗೆ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಡ್ತೆ:

- ವೆಬ್ಸೈಟ್ ಕುರ್ಕೊಂಡು: https://www.cert-in.org.in/
- ಇಮೇಲ್: incident@cert-in.org.in
- ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ ಫೋನ್: +91-1800-11-4949
- ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: +91-1800-11-6969

ಮಾಹಿತಿ ಟೆಲ್

- ಫೋನ್: +91-11-22902657

ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಸೆಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸ್ಕೊಂಡು ಇಮೇಲ್:

training@cert-in.org.in

ನಮ್ಮ ಫೋಲೋ ಕೊಂಡು

@IndianCERT

@cert_india

ಜಾಗೃತಿ ಪುಸ್ತಕ

https://www.cert-in.org.in/AwarenessBooklets.jsp

ಸುರಕ್ಷತಾ ಉಪಕರಣ

https://www.csk.gov.in/security-tools.html

SCAN ME!